

กฎเกณฑ์ในการเขียนแผนและรายละเอียด การฝึกซ้อมดับเพลิงและการฝึกซ้อมหนีไฟ



และรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมต่ออริบตี (ส่วนกลาง/กรุงเทพฯ ยื่นต่อผู้อำนวยการกองตรวจความปลอดภัย ส่วนภูมิภาค/ต่างจังหวัด ยื่นต่อสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนั้นๆ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจ) ให้การเห็นชอบโดยจะต้องยื่นก่อนการฝึกซ้อมไม่น้อยกว่า 30 วัน และต้องได้รับหนังสือให้ความเห็นชอบก่อนจะฝึกซ้อมฯ เพื่อใช้แนบประกอบการรายงานตามแบบข้อ 36 ทั้งนี้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในการขอความเห็นชอบ แต่ต้องเขียนแผนและรายละเอียดตามขั้นตอนซึ่งก็ไม่ได้ยุ่งยากแต่ประการใด เพียงเขียนให้ครบตามหัวข้อ 7 หัวข้อใหญ่ 3 ข้อย่อยของการฝึกซ้อมดับเพลิง และ 5 หัวข้อใหญ่ 2 ข้อย่อยของการฝึกซ้อมหนีไฟตามรายละเอียดที่จะนำเสนอ ดังต่อไปนี้

การเขียนแผนและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟกรณี นายจ้างจัดให้มีการฝึกซ้อมเองตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ข้อ 36 วรรคสอง

1. แนวทางในการเขียนแผนและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดับเพลิง

การฝึกซ้อมดับเพลิงจะต้องมีองค์ประกอบในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอัคคีภัยในสถานประกอบการ

1.2 แผนผังของสถานประกอบการ (ทุกชั้น ทุกอาคาร และบริเวณทั้งหมด สถานที่ใกล้เคียงทั้งสี่ด้านและเส้นทางเชื่อมถนนสายหลัก)

1.3 รายละเอียดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติของแผนการดับเพลิงในสถานประกอบการ

1.4 เหตุการณ์สมมุติ จุดจำลองเหตุการณ์ จำนวนผู้เข้าฝึกซ้อม วันเวลาที่ฝึกซ้อม และขั้นตอนในการฝึกซ้อมดับเพลิงโดยการฝึกซ้อมต้องอธิบายแผนการดับเพลิงแก่ผู้เข้ารับการฝึกและให้มีการแนะนำ การสาธิต การฝึกปฏิบัติจริงในเรื่องดังต่อไปนี้

1.4.1 การใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามประเภทของเชื้อเพลิงที่อาจเป็นสาเหตุในการก่อให้เกิดอัคคีภัยของสถานประกอบการ

1.4.2 การใช้สายส่งน้ำดับเพลิง ข้อต่อ

กฎเกณฑ์ที่ใช้ในการเขียนแผนและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดับเพลิงและการฝึกซ้อมหนีไฟคือ ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้างข้อ 36 กำหนดให้สถานประกอบการ (นายจ้าง) จะต้องจัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้งซึ่งถ้อยคำของกฎหมายกำหนดไว้ในวรรคสองและสามระบุไว้ว่า การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟสามารถทำได้ 3 กรณี กล่าวคือ

1. ขอให้หน่วยงานราชการ (ส่วนกลางคือ กองบัญชาการตำรวจดับเพลิงซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้มีอำนาจลงนามรับรอง ส่วนภูมิภาคคือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีหน่วยดับเพลิงหรือหน่วยงานป้องกันสาธารณภัย) เป็นผู้ดำเนินการฝึกซ้อมให้ ทั้งนี้จะต้องให้หน่วยงานดังกล่าวเป็นผู้ออกหนังสือรับรองจากองค์กรนั้นๆ (หมายถึงผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงาน เช่น ผู้บังคับการตำรวจดับเพลิง นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทน เป็นต้น มิใช่หัวหน้างาน

สาธารณภัย หรือ ผู้บังคับการสถานีตำรวจดับเพลิงหน่วยนั้นๆ) และเป็นหนังสือรับรองที่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณมีเลขที่หนังสือและรับรอง สามารถใช้ยืนยันซึ่งระบุนความชัดเจนการรับรองการฝึกซ้อมดับเพลิงหรือฝึกซ้อมหนีไฟ (โดยเจตนากรณีของกฎหมายต้องการให้การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมดับเพลิงควรดำเนินการควบคู่กัน) ตามประกาศกระทรวงฯ เรื่องใดในหัวข้อกฎหมายนั้นๆ เมื่อไหร่ สถานที่ใด จำนวนเท่าไร

2. หน่วยงานเอกชนที่ได้รับรองจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตามประกาศกรมสวัสดิการฯ เรื่องหลักเกณฑ์การขอใบรับรองเป็นหน่วยงานฝึกซ้อมฯ ทั้งนี้ อย่าลืมขอหนังสือรับรองของหน่วยงานเอกชนนั้นๆ เพื่อใช้แนบประกอบการรายงานผลการฝึกซ้อมฯ ตามแบบข้อ 36 (แบบที่อธิบดีกำหนด) ด้วยเช่นเดียวกับหัวข้อแรก โดยให้นายจ้าง (ผู้มีอำนาจของนิติบุคคล) ลงนามและยื่นต่อพนักงานตรวจแรงงานท้องที่ที่สำนักงานนั้นตั้งอยู่ภายใน 30 วันนับแต่ฝึกซ้อมเสร็จ

3. สถานประกอบการหรือนายจ้างรายใดที่มีความสามารถและพร้อมที่จะฝึกซ้อมเองก็ทำได้โดยขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานตามข้อ 1 และ 2 ที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ จะต้องเขียนแผน

สายส่งน้ำดับเพลิง และหัวฉีดน้ำดับเพลิง

1.4.3 การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

1.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกซ้อมดับเพลิง

1.6 ผู้ดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิงอย่างน้อยต้องผ่านการอบรมด้านอัคคีภัย หลักสูตรการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับ

1.7 วิธีการและหลักการประเมินผลหลังการฝึกซ้อมดับเพลิง

2. แนวทางในการเขียนแผนและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมหนีไฟ

การฝึกซ้อมหนีไฟ จะต้องมียกประกอบในเรื่องต่อไปนี้

2.1 แผนผังเส้นทางหนีไฟทั้งหมดของสถานประกอบการ (ทุกชั้น ทุกอาคาร รวมไปถึงจุดรวมพล)

2.2 รายละเอียดและลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติของแผนการอพยพหนีไฟในสถานประกอบการ

2.3 เหตุการณ์สมมุติ เส้นทางหนีไฟที่ใช้ในการฝึกซ้อม จำนวนผู้เข้าฝึกซ้อม วันเวลาที่ฝึกซ้อมและขั้นตอนในการฝึกซ้อมหนีไฟ ทั้งนี้ในการฝึกซ้อมจะต้องอธิบายแผนการอพยพหนีไฟแก่ผู้เข้ารับการฝึก และมีการฝึกปฏิบัติจริงในเรื่อง ดังต่อไปนี้

2.3.1 การอพยพหนีไฟ

2.3.2 การช่วยเหลือและค้นหาผู้ประสบภัยเบื้องต้น

2.4 ผู้ดำเนินการฝึกซ้อมหนีไฟ อย่างน้อยต้องผ่านการอพยพด้านอัคคีภัยหลักสูตรการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น จากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับ

2.5 วิธีการและหลักการประเมินผลหลังการฝึกซ้อมหนีไฟ

และต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการลงในรายละเอียดของแต่ละข้อของทั้ง 2 แผน

1. รายละเอียดขององค์ประกอบในการเขียนแผน และรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมดับเพลิง

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอัคคีภัยในสถานประกอบการ

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเภทของกิจการ จำนวนลูกจ้าง วัสดุติดไฟ และกระบวนการผลิตโดยสังเขป

1.1.2 ปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอัคคีภัยใน



สถานประกอบการ เช่น ปฏิบัติการสารเคมี วัตถุไวไฟ การเชื่อม การตัดโลหะ เต้าเผา อุปกรณ์ไฟฟ้า การจุดไฟ ไฟฟ้าสถิต เครื่องทำความร้อน การลุกไหม้ด้วยตนเอง ความเสียหายของเครื่องจักร อุปกรณ์โลหะ ความร้อนจากผิววัตถุ ฯลฯ

1.2 แผนผังของสถานประกอบการ

1.2.1 แผนผังบริเวณโดยรอบของสถานประกอบการ

1.2.2 แผนผังภายในสถานประกอบการทุกชั้น

1.3 รายละเอียดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติของแผนการดับเพลิงในสถานประกอบการ

1.3.1 ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติของแผนการดับเพลิงเมื่อพนักงานพบเหตุเพลิงไหม้

1.3.2 รายละเอียดแผนการดับเพลิงเพื่อระงับเหตุเพลิงไหม้

1.4 เหตุการณ์สมมุติ จุดจำลองเหตุการณ์ จำนวนผู้เข้าฝึกซ้อม วันเวลาที่ฝึกซ้อม และขั้นตอนในการฝึกซ้อม

1.4.1 เหตุการณ์สมมุติ

ตัวอย่าง

สมมุติให้เกิดเพลิงไหม้ที่

แผนก.....

บริเวณ.....

ต้นเหตุสมมุติของเพลิงไหม้คือ.....

1.4.2 ตัวอย่างขั้นตอนการฝึกซ้อม

ตัวอย่าง

เวลา.....อธิบายแผนการดับเพลิง

ของสถานประกอบการแก่ผู้เข้ารับการฝึกซ้อม

เวลา.....การแนะนำและสาธิต

● การใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ



● การใช้สายส่งน้ำดับเพลิง ข้อต่อสายส่งน้ำดับเพลิงและหัวฉีดดับเพลิง

● การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

เวลา.....การฝึกปฏิบัติจริง

● การใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ

● การใช้สายส่งน้ำดับเพลิง ข้อต่อสายส่ง

น้ำดับเพลิงและหัวฉีดดับเพลิง

● การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

เวลา.....เริ่มเหตุการณ์สมมุติ

เวลา.....การฝึกซ้อมตามแผนปฏิบัติ

การระงับเหตุเพลิงไหม้ของสถานประกอบการ

1.5 อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกซ้อมดับเพลิงประกอบด้วย

1.5.1 เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ (ตาม



ไฟของสถานประกอบการ

เวลา.....อธิบายเส้นทางหนีไฟของสถานประกอบการและกำหนดเส้นทางหนีไฟที่ใช้ในการฝึกซ้อม

เวลา.....อธิบายวิธีการช่วยเหลือและค้นหาผู้ประสบภัย

เวลา.....สาธิตและฝึกปฏิบัติวิธีการช่วยเหลือและค้นหาผู้ประสบภัย

เวลา.....เริ่มเหตุการณ์สมมุติ

เวลา.....การฝึกซ้อมตามลำดับขั้นตอนและแผนปฏิบัติการอพยพหนีไฟ

2.4 ผู้ดำเนินการฝึกซ้อม

อย่างน้อยต้องผ่านการอบรมด้านอัคคีภัยหลักสูตรการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นจาก

ประเภทของเชื้อเพลิงที่อาจเป็นสาเหตุในการก่อให้เกิดอัคคีภัยของสถานประกอบการ)

1.5.2 สายส่งน้ำดับเพลิง ข้อต่อสายส่งน้ำดับเพลิง หัวฉีดน้ำดับเพลิง

1.5.3 อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิง

1.6 ผู้ดำเนินการฝึกซ้อม

อย่างน้อยต้องผ่านการอบรมด้านอัคคีภัยหลักสูตรการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นจากหน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับโดยพิจารณาจากวุฒิบัตรหรือหลักฐานแสดงการผ่านการฝึกอบรม

1.7 วิธีการและหลักการประเมินผลหลังการฝึกซ้อมดับเพลิง

1.7.1 วิธีการประเมินโดยใช้แบบประเมินผลการฝึกซ้อม

1.7.2 แบบประเมิน

1.7.3 ให้ส่งแบบประเมินผลการฝึกซ้อมพร้อมแบบรายงานผลการฝึกซ้อมดับเพลิง และฝึกซ้อมหนีไฟ

2. รายละเอียดขององค์ประกอบในการเขียนแผนและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมหนีไฟ

2.1 แผนผังเส้นทางหนีไฟทั้งหมดของสถานประกอบการ

2.1.1 แผนผังบริเวณโดยรอบของสถานประกอบการ

2.1.2 แผนผังเส้นทางหนีไฟของสถานประกอบการ

2.2 รายละเอียดและโครงสร้างแผนการอพยพหนีไฟ



2.2.1 ลำดับขั้นตอนของแผนอพยพหนีไฟ

2.2.2 รายละเอียดแผนการอพยพหนีไฟ

2.3 เหตุการณ์สมมุติเส้นทางหนีไฟที่ใช้ในการฝึกซ้อมจำนวนผู้เข้าฝึกซ้อม วันเวลาที่ฝึกซ้อมและขั้นตอนในการฝึกซ้อมหนีไฟ

2.3.1 ตัวอย่างเหตุการณ์สมมุติ

ตัวอย่าง

สมมุติให้เกิดเพลิงไหม้ที่

แผนก.....

บริเวณ.....

ทิศทางเส้นทางที่ใช้ฝึกซ้อมหนีไฟ มีผู้ติดค้างหรือไม่.....

2.3.2 ขั้นตอนการฝึกซ้อม

ตัวอย่าง

เวลา.....อธิบายแผนการอพยพหนี

หน่วยงานที่ทางราชการกำหนดหรือยอมรับโดยพิจารณาจากวุฒิบัตรหรือหลักฐานแสดงการผ่านการฝึกอบรม

2.5 วิธีการและหลักการประเมินผลหลังจากฝึกซ้อมหนีไฟ

2.5.1 วิธีการประเมิน ใช้แบบประเมินผลการฝึกซ้อม

2.5.2 ตัวอย่างแบบประเมิน

2.5.3 ให้ส่งแบบประเมินผลการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ

หมายเหตุ แผนที่ยื่นขึ้นมานี้จะต้องขออนุญาต (ความเห็นชอบ) ปีต่อปีเท่านั้น ทั้งนี้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ **กองตรวจความปลอดภัย โทร. 02-4489128-36**